

Avdelningen för tillväxt och
samhällsbyggnad
Sektionen för infrastruktur och fastigheter

Beskrivning Kommun-GML

Version 1.1

Innehållsförteckning

Dokumenthistorik	3
Översikt.....	4
Bakgrund.....	4
Systemskiss	5
Leverantörssystem/exporterande system	5
Mottagande system	5
Objektspecifikation	5
Export.....	5
Om XML och GML	6
XML	6
XML-schema	7
GML.....	7
Varför GML i detta projekt?	8
Geometrier i GML.....	8
Linjer.....	8
Polygoner	10
Punkter	10
Kommun-GML	11
GML-dokument: element och XML-träd.....	11
Struktur på xml-dokument baserat på Kommun-GML	12
Gml:FeatureCollection	13
Tema	14
Objekt till tema	15
Element under objekten	16
Element till tema Adress.....	17
Element till tema Byggnad.....	18
Element till tema Detaljplan.....	20
Element till tema Fastighet	21
Element till tema Hojdinformation.....	24
Element till tema Hydrografi	25
Element till tema Kommunikation	26
Element till tema Ortnamn.....	29
Element till tema Rattigheter	30
Element till tema Stomnat	32
Element till tema Teknisk_anlaggning.....	34
Element till tema Vegetation.....	35

Dokumenthistorik

Version 1.1**2012-09-13**

Nr	Beskrivning
1	Förändringar i schemat har gjorts för att Kommun-GML ska passa till FME. Idag fungerar FME 2011 (Safe har visat att det fungerar även på 2013), men däremot inte på FME 2012.

Version 1.0**2011-06-20**

Nr	Beskrivning
1	Första officiella versionen
2	2011-09-01: Objekt Fastighetsgräns under tema Fastighet ändrad till Fastighetsindelning för att undvika namnkonflikt med domänvärdet Fastighetsgräns i Typ av gräns

Översikt

Bakgrund

SKL har initierat ett nytt projekt som heter Geodataavtal med Ledningsägare/Infrastrukturbyggare.

Beställare: Marianne Leckström

Projektledare: Hans Lovén

Organisation: Styrgrupp, Projektgrupp för modell, avtalsgrupp och referensgrupp

Ingående kommuner: Skl, Stockholm, Malmö, Hässleholm, Huddinge, Falun, Skara, Jönköping, Nässjö, Skövde, Trosa, Ö-vik, Gotland och Mariestad

Infrastrukturbyggarna (bland annat Eon, Fortum, Vattenfall, Skanova och Trafikverket har haft synpunkter på data och dataleveranser enligt geodataavtalet. Synpunkterna var inriktade på att leveranserna måste bli enklare att hantera från Infrastrukturbyggarnas håll.

Följande punkter har framkommit:

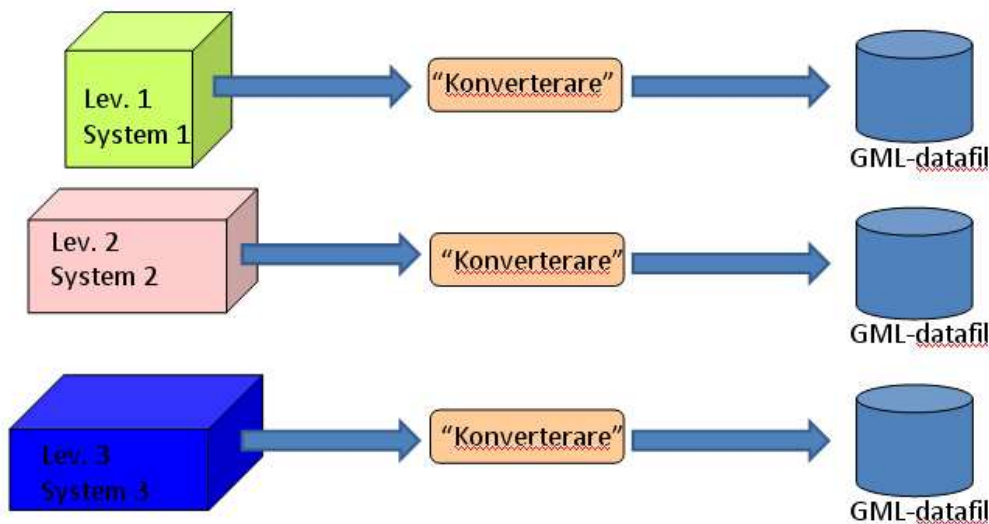
- Data bör levereras i samma format
- Data bör levereras i samma struktur
- Avtalen bör vara likartade

Som ett led i att göra leveranser enklare att hantera fick projektgruppen i ansvar att ta fram en specifikation av ett gemensamt dataformat och datastruktur. Detta format har arbetsnamnet Kommun-GML och uppdraget att ta fram detta format gavs till Geospatial Solutions Sweden AB.

Systemskiss

Leverantörs- och systemneutralt format

Varje leverantör/system skriver sin GML-konverterare för att kunna leverera, krävs dessutom en inläsningsrutin för mottagaren för att få in datat i sitt system

Leverantörssystem/exporterande system

Tanken är att det levererande system bygger en export-funktion som kan leverera enligt Kommun-GML-formatet.

Mottagande system

Det mottagande systemet behöver ha en inläsningsfunktion för att kunna ta emot Kommun-GML-formatet.

Objektspecifikation

Den objektspecifikation som Kommun-GML baserar sig på finns beskriven i separat Excel-ark.

Objektspecifikationen kommer med största sannolikhet att förändras framöver och även då Kommun-GML.

Export

Tanken med Kommun-GML är att totala uttag görs och levereras. Någon hantering av förändringar kan alltså inte göras. Hur exporten hanteras av exportprogrammet från aktuellt system beror på varje leverantörs implementering. Klarar exportprogrammet att begränsa urvalet (t ex geografiskt) är det korrekt bara XML-dokumentet validerar.

Om XML och GML

GML har XML som sitt "tekniska" format och använder XML-schema som datadefinitionsspråk (teknik för att beskriva strukturen av GML-data). Därför följer här en kort beskrivning av XML, GML och avslutningsvis hur GML används av Kommun-GML.

XML

Precis som HTML är XML baserat på innehåll mellan s k "taggar". Detta gör att XML-dokument till viss del är självbeskrivande och delvis kan förstås.

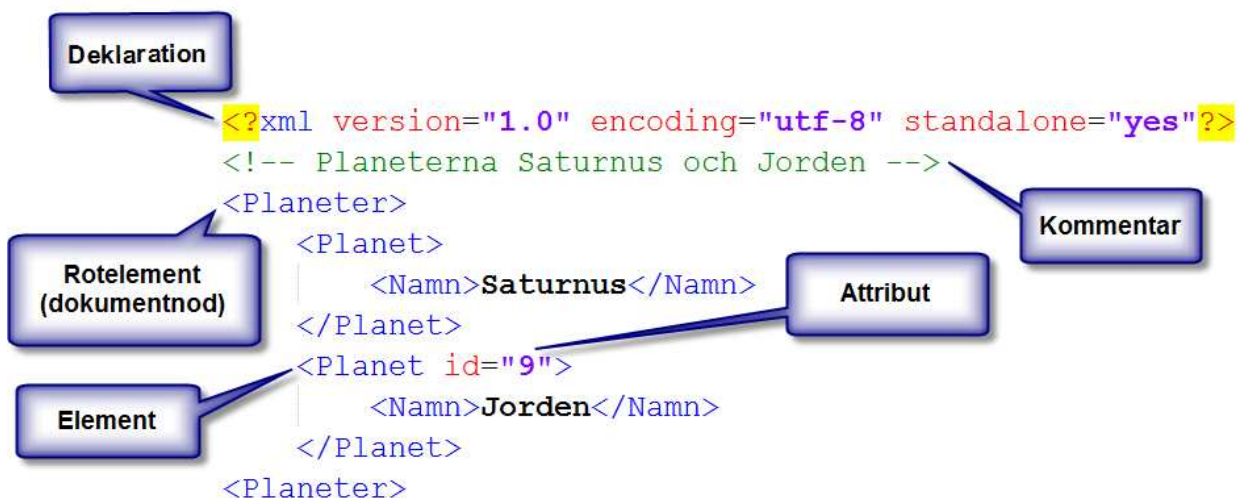
Basdelen i ett XML-dokument är element. Ett element har ett namn (eller en tagg) och ett innehåll mellan start- och sluttaggen. Innehållet kan vara enkel typ (textsträng eller numeriskt värde) eller komplext (nästlade barn-element). Nedan visas ett enkel exempel på XML-dokument:

```
<?xml version="1.0" encoding="utf-8" standalone="yes"?>
<!-- Planeterna Saturnus och Jorden -->
<Planeter>
  <Planet>
    <Namn>Saturnus</Namn>
  </Planet>
  <Planet id="9">
    <Namn>Jorden</Namn>
  </Planet>
</Planeter>
```

Ett element kan också ha ett eller flera attribut efter själva elementnamnet. Attribut används ofta för att hålla unika identifierare medan andra objektgenskaper implementeras som barnelement.

I ovan XML-dokument finns fyra delar i XML-syntax som kallas:

- Deklaration
- Kommentar
- Element
- Attribut

XML-schema

Strukturen i ett XML-dokument beskrivs i ett schemadokument. Syftet med ett schema är att beskriva och föreskriva strukturen på XML-dokument. Från och med GML 2.0 används XML-scheman (dokument med filändelsen .xsd) som datadefinitionsspråk.

Ett XML-schema består av två grundläggande delar:

- Elementdeklarationer
- Typdefinitioner

Elementdeklarationer talar om namnen på elementen som kan förekomma i XML-dokumentet medan typdefinitioner används för "nästlingen" av elementen och i vilken ordning (sekvens) de kan förekomma.

Nedan visas ett exempel på XML-segma.

```
<xs:schema targetNamespace="http://www.ukusa.org"
  xmlns=""
  xmlns:gml="http://www.opengis.net/gml"
  xmlns:xs="http://www.w3.org/2001/XMLSchema"
  xmlns:app="http://www.ukusa.org"
  elementFormDefault="qualified" attributeFormDefault="unqualified">
  <xs:import namespace="http://www.opengis.net/gml" schemaLocation="..\GML3.0.1\base\feature.xsd"/>
  <xs:element name="City" type="gml:AbstractFeatureCollectionType" substitutionGroup="gml:_FeatureCollection">
    <xs:annotation>
      <xs:documentation>Comment describing your root element</xs:documentation>
    </xs:annotation>
  </xs:element>
  <xs:element name="mobility" type="app:MobilityType"/>
  <xs:simpleType name="MobilityType">
    <xs:restriction base="xs:string">
      <xs:enumeration value="Fixed"/>
      <xs:enumeration value="DrawBridge"/>
      <xs:enumeration value="HorizontalSwingBridge"/>
      <xs:enumeration value="UniversalSwingBridge"/>
      <xs:enumeration value="TelescopingBridge"/>
      <xs:enumeration value="LiftBridge"/>
    </xs:restriction>
  </xs:simpleType>
  <xs:element name="Bridge" type="app:BridgeType" substitutionGroup="gml:_Feature"/>
```

GML

GML står för Geography Markup Language och är en av många specifikationer från Open GIS Consortium (OGC). Syftet med GML-specifikationen är att tillhandahålla en "kärndatamodell" för geografiskt data för att bli kunna utbyta data mellan GIS, CAD eller spatiala databaser. GML används för att uttrycka geografiska företeasers geometriska aspekter. En annan definition Datamodellen finns implementerade som ett antal XML-scheman.

Några uppenbara fördelar som finns med GML är:

- Byggt på XML-schema, XML är en välkänt format
- GML är bara en utökning som sker via just XML-scheman
- Kunskap om XML-schema gör det förhållandevis lätt att lära sig GML
- GML är innehållsrikt (rich content)
- GML-objekt är XML-element

En översikt över GML kan hittas på GML: <http://www.opengeospatial.org/standards/gml>

Länk till GML-scheman: <http://schemas.opengis.net/gml/>

I KommunGML-projektet använder vi oss av version 3.2.1.

Varför GML i detta projekt?

Några motiv för valet av GML är:

- Vanligt förekommande för utbyte av geografisk information, t ex:
  - Lantmäteriet (Nationell Digital Registerkarta [NDRK], Byggnad Adresser Lägenheter [BAL])
- Finns vedertagna standarder kring GML (Open GIS Consortium)
- GML-data kan någorlunda **läsas och förstås** av människor (självdokumenterande) till skillnad mot binära filformat
- Många standardverktyg kan användas
- Finns ett flertal gratis GML Viewers
- För geografiskt utbyte används idag ofta olika filformat (DWG, MIF, Shape m fl)

Geometrier i GML

Kommun-GML använder GML för att beskriva linjer, polygoner och punkter. När det gäller 2D och 3D-geometrier så anges attributet `srsDimension` med värdet 2 eller 3 på `gml:posList`-taggen i Kommun-GML. GML tillåter att attributet `srsDimension` anges på andra taggar (t ex `gml:LineString`), men för enkelhetens skull läggs den på `gml:posList`-taggen i Kommun-GML.

Linjer

Linjer beskrivs i Kommun-GML som `gml:centerLineOf`. Till `gml:centerLineOf` hör det obligatoriska attributet `gml:id`.

Linjer kan vara av olika typ:

- Linjer med enbart raka linjesegment
- Linjer med enbart cirkelbågar
- Sammansatta linjer (linjer och bågar)

Beskrivning `gml:centerLineOf` med raka linjesegment

Exempel på rak 2D-linje med två raklinjer

Exempel – `srsDimension` på `gml:posList`

```
<gml:centerLineOf>
  <gml:LineString gml:id="ID_LINJE2">
    <gml:posList srsDimension="2">129.295 145.163 131.999 160.242 137.833
160.242</gml:posList>
  </gml:LineString>
</gml:centerLineOf>
```


Exempel på rak 3D-linje med två raklinjer

```
<gml:centerLineOf>
  <gml:Curve gml:id="ID_LINJE3">
    <gml:segments>
      <gml:LineString>
        <gml:posList srsDimension="3">146.514 131.934 2.0 149.644 145.875 2.0
158.04 150.285 2.0</gml:posList>
      </gml:LineString>
    </gml:segments>
  </gml:Curve>
</gml:centerLineOf>
```

Beskrivning gml:centerLineOf med cirkelbågar

Exempel på 2D-linje med en cirkelbåge:

```
<gml:centerLineOf>
  <gml:Curve gml:id="ID_LINJE4">
    <gml:segments>
      <gml:Arc>
        <gml:posList srsDimension="2">105.334 151.808 109.529 154.56 108.675
159.503</gml:posList>
      </gml:Arc>
    </gml:segments>
  </gml:Curve>
</gml:centerLineOf>
```

Beskrivning gml:centerLineOf med sammansatta linjer

Exempel på sammansatt 2D-linje med raklinje, cirkelbåge och raklinje:

```
<gml:centerLineOf>
  <gml:Curve gml:id="ID_LINJE5">
    <gml:segments>
      <gml:LineStringSegment>
        <gml:posList srsDimension="2">107.238 177.978</gml:posList>
      </gml:LineStringSegment>
      <gml:Arc>
        <gml:posList srsDimension="2">109.223 181.671 110.994
183.234</gml:posList>
      </gml:Arc>
      <gml:LineStringSegment>
        <gml:posList srsDimension="2">113.357 183.269 115.893
181.946</gml:posList>
      </gml:LineStringSegment>
    </gml:segments>
  </gml:Curve>
</gml:centerLineOf>
```

Polygoner

Polygoner beskrivs i Kommun-GML som gml:Surface. gml:Surface har det obligatoriska attributet gml:id.

Beskrivning gml:Surface

Exempel på 2D-polygon med raklinjer:

```
<gml:Surface gml:id="ID_POLYGON1">
  <gml:patches>
    <gml:PolygonPatch>
      <gml:exterior>
        <gml:LinearRing>
          <gml:posList srsDimension="2">165308.937 6226490.727 165320.937
6226490.727 165320.937 6226498.727 165308.937 6226498.727 165308.937
6226490.727</gml:posList>
        </gml:LinearRing>
      </gml:exterior>
    </gml:PolygonPatch>
  </gml:patches>
</gml:Surface>
```

Punkter

Punkterna beskrivs med taggen gml:Point följt av gml:pos. Maximalt tre koordinater tillåts i varje gml:pos-tag (x, y och z). X- och y-koordinater måste alltid anges, z-koordinaten anges bara när punkten har höjdinformation. Vid z-koordinat ska attributet gml:srsDimension anges med värdet 3 (annars 2) i taggen gml:Point eller gml:pos. Koordinaterna i gml:pos åtskiljs med blanktecken. gml:Point har ett obligatoriskt attribut gml:id.

Exempel på 2D-punkt:

```
<gml:pointProperty>
  <gml:Point gml:id="ID_PUNKT1">
    <gml:pos srsDimension="2">1578588.058 6549600.721</gml:pos>
  </gml:Point>
</gml:pointProperty>
```

Exempel på 3D-punkt:

```
<gml:pointProperty>
  <gml:Point gml:id="ID_PUNKT2">
    <gml:pos srsDimension="3">1580678.00 6548110.56 11.21</gml:pos>
  </gml:Point>
</gml:pointProperty>
```

Kommun-GML

Först kommer en kort beskrivning av XML-trädet i Kommun-GML. Efter det kommer en mer noggrann beskrivning av schemat.

Kommun-GML-en är grovt sett uppbyggd på begreppen Tema (t ex Fastighet) och Objekt (t ex Fastighetsyta). Ett tema kan i sin tur ha flera objekt och inom varje objekt kan det finnas flera geometriobjekt med olika attribut (element) med olika geometrityper (linjer, polygoner och punkter).

Element anges normalt sett i stigande bokstavsordning.

GML-dokument: element och XML-träd

Figuren nedan visar den grundläggande strukturen i komprimerad form.

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>

<gml:FeatureCollection gml:id="Export"
  xmlns=http://www.kommungml.se/1.1
  xmlns:gml="http://www.opengis.net/gml/3.2"
  xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
  xsi:schemaLocation="http://www.kommungml.se/1.1 file:///C:/KommunGML/KommunGML.xsd">

  <gml:featureMember>
    <Adress tema="Adress" gml:id="ADRESS">
      <Belagenhetsadress objekt="Belägenhetsadress">
        ...
      </Belagenhetsadress>
    </Adress>
  </gml:featureMember>

  <gml:featureMember>
    <Byggnad tema="Byggnad" gml:id="BYGGNAD">
      <Byggnadsobjekt objekt="Bostad">
        ...
      </Byggnadsobjekt>
    </Byggnad>
  </gml:featureMember>

  <gml:featureMember>
    <Byggnad tema="Byggnad" gml:id="BYGGNAD1">
      <Byggnadsillustration objekt="Byggnadsillustration">
        ...
      </Byggnadsillustration>
    </Byggnad>
  </gml:featureMember>

  <gml:featureMember>
    <Byggnad tema="Byggnad" gml:id="BYGGNAD2">
      <Byggnadstillbehör objekt="Byggnadstillbehör">
        ...
      </Byggnadstillbehör>
    </Byggnad>
  </gml:featureMember>

  <gml:featureMember>
    <Byggnad tema="Byggnad" gml:id="BYGGNAD3">
      <Planerad_byggnad objekt="Planerad byggnad">
        ...
      </Planerad_byggnad>
    </Byggnad>
  </gml:featureMember>

  <gml:featureMember>
    <Detaljplan tema="Detaljplan" gml:id="DPLAN">
      <Användningsgrans objekt="Användningsgräns">
        ...
      </Användningsgrans>
    </Detaljplan>
  </gml:featureMember>
</gml:FeatureCollection>
```

2012-09-18

```
<gml:featureMember>
  <Detaljplan tema="Detaljplan" gml:id="DPLAN1">
    <Egenskapsgrans objekt="Egenskapsgräns">
      ...
    </Egenskapsgrans>
  </Detaljplan>
</gml:featureMember>

<gml:featureMember>
  <Detaljplan tema="Detaljplan" gml:id="DPLAN2">
    <Planomradesgrans objekt="Planomradesgräns">
      ...
    </Planomradesgrans>
  </Detaljplan>
</gml:featureMember>

</ gml:FeatureCollection>
```

Struktur på xml-dokument baserat på Kommun-GML

Ett XML-dokument bör börja med en XML-definition för att bli tala om vilken teckenkodning som används.

Rekommendation

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
```

Gml:FeatureCollection

Export-taggen innehåller bl a pekare till de scheman som används.

Rekommendation

```
<gml:FeatureCollection gml:id="Export"
  xmlns=http://www.kommungml.se/1.1
  xmlns:gml="http://www.opengis.net/gml/3.2"
  xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
  xsi:schemaLocation="http://www.kommungml.se/1.1 KommunGML.xsd">
```

Prefix för namnrymden (namespacet) till taggar som hör till Kommun-GML-schemat har prefixet .

Observera att idag finns inte schemat KommunGML.xsd någonstans på "nätet" och för validering krävs det tillgång till schemat "lokalt". Se exemplet nedan som pekar på det lokala schemat liggande lokalt i katalogen C:\KommunGML:

```
<gml:FeatureCollection gml:id="Export"
  xmlns=http://www.kommungml.se/1.1
  xmlns:gml="http://www.opengis.net/gml/3.2"
  xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
  xsi:schemaLocation="http://www.kommungml.se/1.1 file:///C:/KommunGML/KommunGML.xsd">
```

Tema

Följande teman (eg. element) i den ordning de kan förekomma finns i nedanstående tabell.

Element (tema)	Värde på attributet tema	Anmärkning
Adress	Adress	
Byggnad	Byggnad	
Detaljplan	Detaljplan	
Fastighet	Fastighet	
Höjdinformation	Höjdinformation	
Hydrografi	Hydrografi	
Kommunikation	Kommunikation	
Markdetalj	Markdetalj	
Ortnamn	Ortnamn	
Rattigheter	Rattigheter	
Stomnat	Stomnat	
Teknisk_anläggning	Teknisk anläggning	
Vegetation	Vegetation	

I tema-taggen finns ett obligatorisk attribut med namnet **tema** som ska innehålla temanamnet i klartext.

Exempel: <Adress tema="Adress" gml:id="ID" >
                  ...
                  </Adress>

Objekt till tema

Till varje tema kan det förekomma ett eller flera objekt.

Element (tema)	Element (objekt)	Värde på attributet objekt	Linje-geometrier	Polygon-geometrier	Punkt-geometrier
Adress	Belagenhetsadress	Belägenhetsadress			X
Byggnad	Byggnadsobjekt	Byggnad	X	X	
	Byggnadsillustration	Byggnadsillustration	X		
	Byggnadstillbehör	Byggnadstillbehör	X	X	
	Planerad_byggnad	Planerad byggnad	X	X	
Detaljplan	Användningrans	Användningsgräns	X		
	Egenskapsgrans	Egenskapsgräns	X		
	Planområdesgrans	Planområdesgräns		X	
Fastighet	Fastighetsbeteckning	Fastighetsbeteckning			X
	Fastighetsindelning	Fastighetsindelning	X		
	Fastighetsyta	Fastighetsyta		X	
	Fastighetsyta_3D	Fastighetsyta 3D		X	
	Granspunkt	Gränspunkt			X
	Kvarters_traktnamn	Kvarters-/traktnamn			X
Höjdinformation	Höjdkurva	Höjdkurva	X		
	Höjdpunkt	Höjdpunkt			X
Hydrografi	Färskvattenbrunn	Färskvattenbrunn			X
	Strandlinje	Strandlinje	X	X	
	Vattendrag	Vattendrag	X	X	
Kommunikation	Kantlinje	Kantlinje	X		
	Mittlinje	Mittlinje	X		
	Trafikspår	Trafikspår	X		
Markdetalj	Brygga	Brygga	X	X	
	Fundament	Fundament	X	X	
	Kaj	Kaj	X		
	Mast	Mast			X
	Mur	Mur	X	X	
	Ospecificerad_detalj	Ospecificerad detalj	X	X	X
	Perrong	Perrong	X	X	
	Plank	Plank	X		
	Slant	Slänt	X		
	Staket	Staket	X		
	Stodmur	Stödmur	X		
	Stolpe	Stolpe			X
	Trappa	Trappa	X	X	
Ortnamn	Bebyggelsenamn	Bebyggelsenamn	X	X	X
	Gatunamn	Gatunamn	X		X
	Naturnamn	Naturnamn	X	X	X
	Platsnamn	Platsnamn	X	X	X
Rattigheter	Ledningsrätt	Ledningsrätt	X	X	X
	Gemensamhetsanläggning	Gemensamhetsanläggning	X	X	X
	Officialnyttjanderätter	Officialnyttjanderätter	X	X	X
	Officialservitut	Officialservitut	X	X	X
Stomnat	Höjd	Höjdpunkt			X
	Plan_höjd	Plan-/höjdpunkt			X
Teknisk anläggning	Belysningsstolpe	Belysningsstolpe			X
	Kopplingskåp	Kopplingskåp		X	X
	Ledningsbrunn	Ledningsbrunn		X	X
	Luftledning	Luftledning	X		
	Teknikstolpe	Teknikstolpe			X

Vegetation	Agoslagsgrans	Ägoslagsgräns	X		
	Häck	Häck	X		
	Plantering	Plantering		X	
	Träd	Träd			X
	Vegetation_ospecificerat	Vegetation ospecificerat	X	X	X

I objekt-taggen finns ett obligatorisk attribut med namnet **objekt** som ska innehålla temanamnet i klartext. Dessutom finns även ett obligatoriskt attribut **gml:id** som ska innehålla en unik identitet. Värdet på gml:id måste innehålla en bokstav i första positionen.

Exempel: <Agoslagsgrans objekt="Ägoslagsgräns">
                  ...
                  </Agoslagsgrans>

Objekt kan upprepas inom varje tema om det finns fler än en geometrityp till objektet. Tanken med det är att underlätta hanteringen (programmering) av olika geometrityper inom ett och samma objekt.

Element under objekten

Under varje objekt kommer själva geometrin med dess element. Geometrin har alltid taggnamnet **<Geom>**, men vilka element som finns under beror på vilket objekt det handlar om. Dessutom finns även ett obligatoriskt attribut gml:id till taggen Geom som ska innehålla en unik identitet. Värdet på gml:id måste innehålla en bokstav i första positionen.

Framöver listas de element som kan finnas till respektive Temas olika objekt och till vilka Objekt elementen kan användas till.

Element till tema Adress

Element: adressnyckel
 Beskrivning: Adressnyckel
 Datatyp: Text, max 40 tecken
 Domän: -
 Förekomster: 0-1
 Obligatorisk: Nej
 Exempel: `<adressnyckel>12346</adressnyckel>`

Element: adressplats
 Beskrivning: Adressplats
 Datatyp: Text, max 40 tecken
 Domän: -
 Förekomster: 1
 Obligatorisk: Ja
 Exempel: `<adressplats>23</adressplats>`

Element: rotation
 Beskrivning: Textrotation
 Datatyp: Numerisk (decimaltal), rotationen anges som ett decimaltal, vinkeln räknas i grader (360 grader på ett varv) motsols, 0 grader börjar i östlig riktning, tillåtna värden 0 - 360
 Domän: -
 Förekomster: 0-1
 Obligatorisk: Nej
 Exempel: `<rotation>0</rotation>`

Elements tillhörighet till objekt

Element	Belagenhetsadress
adressnyckel	X
adressplats	X
rotation	X

Exempel:

```
<Adress tema="Adress" gml:id="ID1">
  <Belagenhetsadress objekt="Belagenhetsadress">
    <adressnyckel>12346</adressnyckel>
    <adressplats>23</adressplats>
    <rotation>0</rotation>
    ...
  </Belagenhetsadress>
</Adress>
```

Element till tema Byggnad

Element: andamal
Beskrivning: Byggnadens huvudsakliga ändamål
Datatyp: Text
Domän: Bostad

Ekonomibyggnad
Industri
Komplementbyggnad
Ospecificerat
Verksamhet
Samhällsfunktion
Övrig byggnad

Förekomster: 1
Obligatorisk: Ja
Exempel: `<andamal>Bostad</andamal>`

Element: byggnadsnamn
Beskrivning: Namn på byggnad
Datatyp: Text
Domän: -
Förekomster: 0-1
Obligatorisk: Nej
Exempel: `<byggnadsnamn>Folkets Hus</byggnadsnamn>`

Element: hojdlage
Beskrivning: Lägesnoggrannhet i höjd i meter, tillåtna värden 0 - 10
Datatyp: Numerisk (decimaltal)
Domän: -
Förekomster: 0-1
Obligatorisk: Nej
Exempel: `<hojdlage>0.05</hojdlage>`

Element: insamlingslage
Beskrivning: Insamlingsläge
Datatyp: Text
Domän: Fasad
Takkant
Förekomster: 0-1
Obligatorisk: Nej
Exempel: `<insamlingslage>Fasad</insamlingslage>`

Element: planlage
Beskrivning: Lägesnoggrannhet i plan i meter, tillåtna värden 0 - 50
Datatyp: Numerisk (decimaltal)
Domän: -
Förekomster: 1
Obligatorisk: Ja
Exempel: `<planlage>0.01</planlage>`

Elements tillhörighet till objekt

Element	Byggnadsobjekt	Byggnadsillustration	Byggnadstillbehör	Planerad_byggnad
andamal	X			X
byggnadsnamn	X			
hojdlage	X	X	X	X
insamlingslage	X			
planlage	X	X	X	X

Exempel:

```
<Byggnad tema="Byggnad" gml:id="ID">
  <Byggnadsobjekt objekt="Byggnad">
    <andamal>Bostad</andamal>
    <byggnadsnamn>Folkets Hus</byggnadsnamn>
    <insamlingslage>Fasad</insamlingslage>
    <planlage>0.01</planlage>
    ...
  </Byggnadsobjekt>
</Byggnad>
```

Element till tema Detaljplan

Element: officiell_aktbeteckning
Beskrivning: Planens officiella aktbeteckning
Datatyp: Text
Domän: -
Förekomster: 1
Obligatorisk: Ja
Exempel: <officiell_aktbeteckning>0682K-16/1938</officiell_aktbeteckning>

Elements tillhörighet till objekt

Element	Användningsgrans	Egenskapsgrans	Planomradesgrans
officiell_aktbeteckning			X

Exempel:

```
<Detaljplan tema="Detaljplan" gml:id="ID">  
  <Planomradesgrans objekt="Planområdesgräns">  
    <officiell_aktbeteckning>0682K-16/1938</officiell_aktbeteckning>  
    ...  
  </Planomradesgrans>  
</Detaljplan>
```

Element till tema Fastighet

Element: block
Beskrivning: Block
Datatyp: Text, max 4 tecken
Domän: -
Förekomster: 1
Obligatorisk: Ja
Exempel: `<block>2</block>`

Element: enhet
Beskrivning: Enhet
Datatyp: Numerisk (heltal), tillåtna värden 1 - 9999
Domän: -
Förekomster: 1
Obligatorisk: Ja
Exempel: `<enhet>10</enhet>`

Element: fastighetsnyckel
Beskrivning: Lantmäteriets fastighetsnyckel
Datatyp: Text, max 9 tecken
Domän: -
Förekomster: 1
Obligatorisk: Ja
Exempel: `<fastighetsnyckel>060108192</fastighetsnyckel>`

Element: granstyp
Beskrivning: Gränstyp
Datatyp: Text
Domän: 3D-fastighetsgräns
Fastighetsgräns
Kommungräns
Kvarters-/traktgräns
Länsgräns
Riksgräns
Förekomster: 1
Obligatorisk: Nej
Exempel: `<granstyp>Fastighetsgräns</granstyp>`

Element: komkod
Beskrivning: Kommunkod
Datatyp: Text, max fyra tecken
Domän: -
Förekomster: 1
Obligatorisk: Ja
Exempel: `<komkod>0682</komkod>`

Element: kvarterstraktnamn
Beskrivning: Kvarterstraktnamn
Datatyp: Text
Domän: -
Förekomster: 1
Obligatorisk: Ja
Exempel: `<kvarterstraktnamn>Klockaren</kvarterstraktnamn>`

2012-09-18

Element: markeringstyp
 Beskrivning: Markeringstyp
 Datatyp: Text
 Domän:

db	dubb i berg
dg	dubb i betonggjutning
dh	dubb i hus
dm	dubb i murs
ds	dubb i jordfast sten
fr	femstenarör
fs	fast signal
gr	glaserat rör
graf	grafisk punkt
hb	borrhål i berg
hg	borrhål i betonggjutning
hs	borrhål i jordfast sten
jk	järnkonsol
js	järnstång
kv	konsol till väggmarkering
mp	målpunkt
ms	mässingsskruv
om	omarkerad gränspunkt
rb	rör i betong
rg	rör i betonggjutning
rgd	rör i gjutning med däcksl
rm	rör i mark
rmd	rör i mark med däcksel
rn	råsten
rs	rör i jordfast sten
sa	spik i asfalt
sb	spik i berg
sg	spiuk i betonggjutning
ss	spik i jordfast sten
st	staketstolpe
tp	träpåle
Odefinierad	ingen information

Förekomster: 0-1
 Obligatorisk: Nej
 Exempel: `<markeringstyp>st</markeringstyp>`

Element: omradesnr
 Beskrivning: Områdesnummer
 Datatyp: Numersikt (heltal), tillåtna värden 1 - 999
 Domän: -
 Förekomster: 1
 Obligatorisk: Ja
 Exempel: `<omradesnr>3</omradesnr>`

Element: planlage
 Beskrivning: Lägesnoggrannhet i plan i meter, tillåtna värden 0 - 50
 Datatyp: Numerisk (decimaltal)
 Domän: -
 Förekomster: 1
 Obligatorisk: Ja
 Exempel: `<planlage>0.01</planlage>`

Element: trakt
 Beskrivning: Trakt
 Datatyp: Text, max 40 tecken
 Domän: -
 Förekomster: 1
 Obligatorisk: Ja
 Exempel: `<trakt>Hallhult</trakt>`

Elements tillhörighet till objekt

Element	Fastighetsyta_3D	Fastighetsindelning	Fastighetsyta
block			
enhet			
fastighetsnyckel	X		X
granstyp		X	
komkod			
kvarterstraktnamn			
markeringstyp			
omradesnr	X		X
planlage		X	
trakt			

Element	Fastighetsbeteckning	Granspunkt	Kvarters_traktnamn
block	X		
enhet	X		
fastighetsnyckel			
granstyp			
komkod	X		
kvarterstraktnamn			X
markeringstyp		X	
omradesnr	X		
planlage		X	
trakt	X		

Exempel:

```

<Fastighet tema="Fastighet" gml:id="ID">
  <Granspunkt objekt="Gränspunkt">
    <markeringstyp>js</markeringstyp>
    <planlage>0.01</planlage>
    ...
  </Granspunkt>
</Fastighet>

```

Element till tema Hojdinformation

Element: hojdlage
 Beskrivning: Lägesnoggrannhet i höjd i meter, tillåtna värden 0 - 10
 Datatyp: Numerisk (decimal)
 Domän: -
 Förekomster: 1
 Obligatorisk: Ja
 Exempel: `<hojdlage>0.05</hojdlage>`

Element: hojdtype
 Beskrivning: Enhet
 Datatyp: Text
 Domän: -
 Förekomster: 1
 Obligatorisk: Ja
 Exempel: `<hojdtype>+13</hojdtype>`

Element: planlage
 Beskrivning: Lägesnoggrannhet i plan i meter, tillåtna värden 0 - 50
 Datatyp: Numerisk (decimal)
 Domän: -
 Förekomster: 1
 Obligatorisk: Ja
 Exempel: `<planlage>0.01</planlage>`

Elements tillhörighet till objekt

Element	Hojdkurva	Hojdpunkt
hojdlage	X	X
hojdtype	X	X
planlage	X	X

Exempel:

```
<Hojdinformation tema="Höjdinformation" gml:id="ID">
  <Hojdkurva objekt="Höjdkurva">
    <hojdlage>0.01</hojdlage>
    <hojdtype>+11.1</hojdtype>
    <planlage>0.01</planlage>
    ...
  </Hojdkurva>
</Hojdinformation>
```


Element till tema Hydrografi

Element: egenskap
 Beskrivning: Egenskap
 Datatyp: Text
 Domän: Skymd geometri
 Förekomster: 1
 Obligatorisk: Nej
 Exempel: `<egenskap>Skymd geometri</egenskap>`

Element: hojdlage
 Beskrivning: Lägesnoggrannhet i höjd i meter, tillåtna värden 0 - 10
 Datatyp: Numerisk (decimal)
 Domän: -
 Förekomster: 1
 Obligatorisk: Ja
 Exempel: `<hojdlage>0.05</hojdlage>`

Element: planlage
 Beskrivning: Lägesnoggrannhet i plan i meter, tillåtna värden 0 - 50
 Datatyp: Numerisk (decimal)
 Domän: -
 Förekomster: 1
 Obligatorisk: Ja
 Exempel: `<planlage>0.01</planlage>`

Elements tillhörighet till objekt

Element	Farskvattenbrunn	Strandlinje	Vattendrag
egenskap		X	X
hojdlage	X	X	X
planlage	X	X	X

Exempel:

```
<Hydrografi tema="Hydrografi" gml:id="ID">
  <Strandlinje objekt="Strandlinje">
    <egenskap>Skymd geometri</egenskap>
    <hojdlage>0.01</hojdlage>
    <planlage>0.01</planlage>
    ...
  </Strandlinje>
</Hydrografi>
```

Element till tema Kommunikation

Element:	egenskap
Beskrivning:	Egenskap
Datatyp:	Text
Domän:	Skymd geometri
Förekomster:	1
Obligatorisk:	Nej
Exempel:	<code><egenskap>Skymd geometri</egenskap></code>
Element:	hojdlage
Beskrivning:	Lägesnoggrannhet i höjd i meter, tillåtna värden 0 - 10
Datatyp:	Numerisk (decimal)
Domän:	-
Förekomster:	1
Obligatorisk:	Nej
Exempel:	<code><hojdlage>0.05</hojdlage></code>
Element:	kantlinjetyp
Beskrivning:	Kantläge
Datatyp:	Text
Domän:	Gång-/cykelväg Väg Ospecificerat
Förekomster:	1
Obligatorisk:	Nej
Exempel:	<code><kantlinjetyp>Väg</kantlinjetyp></code>
Element:	lage
Beskrivning:	Läge
Datatyp:	Text
Domän:	Räls Mellan räls
Förekomster:	1
Obligatorisk:	Nej
Exempel:	<code><lage>Räls</plage></code>
Element:	planlage
Beskrivning:	Lägesnoggrannhet i plan i meter, tillåtna värden 0 - 50
Datatyp:	Numerisk (decimal)
Domän:	-
Förekomster:	1
Obligatorisk:	Ja
Exempel:	<code><planlage>0.01</planlage></code>
Element:	sparvidd
Beskrivning:	Spårvidd
Datatyp:	Numerisk (decimal)
Domän:	-
Förekomster:	1
Obligatorisk:	Nej
Exempel:	<code><sparvidd>0.7</sparvidd></code>

Elements tillhörighet till objekt

Element	Kantlinje	Mittlinje	Trafikspår
egenskap	X	X	X
hojdlage	X	X	X
kantlinjetyp	X		
lage		X	X
planlage	X	X	X
sparvidd			X

Exempel:

```
<Kommunikation tema="Kommunikation" gml:id="ID">
  <Trafikspår objekt="Trafikspår">
    <egenskap>Skymd geometri</egenskap>
    <hojdlage>0.05</hojdlage>
    <planlage>0.01</planlage>
    ...
  </Trafikspår>
</Kommunikation>
```

2012-09-18

Element till tema Markdetalj

Element: beskrivning
 Beskrivning: Beskrivning
 Datatyp: Text
 Domän: -
 Förekomster: 1
 Obligatorisk: Ja
 Exempel: <beskrivning>Träd</beskrivning>

Element: egenskap
 Beskrivning: Egenskap
 Datatyp: Text
 Domän: Skymd geometri
 Förekomster: 1
 Obligatorisk: Nej
 Exempel: <egenskap>Skymd geometri</egenskap>

Element: hojdlage
 Beskrivning: Lägesnoggrannhet i höjd i meter, tillåtna värden 0 - 10
 Datatyp: Numerisk (decimal)
 Domän: -
 Förekomster: 1
 Obligatorisk: Nej
 Exempel: <hojdlage>0.01</hojdlage>

Element: planlage
 Beskrivning: Lägesnoggrannhet i plan i meter, tillåtna värden 0 – 50
 Datatyp: Numerisk (decimal)
 Domän: -
 Förekomster: 1
 Obligatorisk: Ja
 Exempel: <planlage>0.01</planlage>

Elements tillhörighet till objekt

Element	Brygga	Fundament	Kaj	Mast	Mur	Ospecificerad_detalj
beskrivning						X
egenskap	X	X	X	X	X	X
hojdlage	X	X	X	X	X	X
planlage	X	X	X	X	X	X

Element	Perrong	Plank	Slant	Staket	Stodmur	Stolpe	Trappa
beskrivning							
egenskap	X	X	X	X	X	X	X
hojdlage	X	X	X	X	X	X	X
planlage	X	X	X	X	X	X	X

Exempel:

```
<Markdetalj tema="Markdetalj" gml:id="ID">
  <Ospecificerad_detalj objekt="Ospecificerad detalj">
    <beskrivning>Test</beskrivning>
    <egenskap>Skymd geometri</egenskap>
    <planlage>0.01</planlage>
    ...
  </Ospecificerad_detalj>
</Markdetalj>
```

Element till tema Ortnamn

Element: text
 Beskrivning: Text
 Datatyp: Text
 Domän: -
 Förekomster: 1
 Obligatorisk: Ja
 Exempel: `<text>Träd</text>`

Element: rotation
 Beskrivning: Textrotation
 Datatyp: Numerisk (decimaltal), rotationen anges som ett decimaltal, vinkeln räknas i grader (360 grader på ett varv) motsols, 0 grader börjar i östlig riktning, tillåtna värden 0 - 360
 Domän: -
 Förekomster: 1
 Obligatorisk: Nej
 Exempel: `<rotation>100</rotation>`

Elements tillhörighet till objekt

Element	Bebyggelsenamn	Gatunamn	Naturnamn	Platsnamn
text	X	X	X	X
rotation		X		

Exempel:

```
<Ortnamn tema="Ortnamn" gml:id="ID">
  <Gatunamn objekt="Gatunamn">
    <text>Sveavägen</text>
    ...
  </Gatunamn>
</Ortnamn>
```

Element till tema Rattigheter

Element:	aktbeteckning
Beskrivning:	Text
Datatyp:	Text
Domän:	-
Förekomster:	1
Obligatorisk:	Nej
Exempel:	<code><aktbeteckning>06-NÄJ-419</aktbeteckning></code>
Element:	block_enhet
Beskrivning:	Block och enhet
Datatyp:	Text
Domän:	-
Förekomster:	1
Obligatorisk:	Ja
Exempel:	<code><block_enhet>1:10</block_enhet></code>
Element:	fastighetsnyckel
Beskrivning:	Lanmäteriets fastighetsnyckel
Datatyp:	Text, max 9 tecken
Domän:	-
Förekomster:	1
Obligatorisk:	Nej
Exempel:	<code><fastighetsnyckel>060107229</fastighetsnyckel></code>
Element:	ledningsratt
Beskrivning:	Ledningsrätt
Datatyp:	Text
Domän:	-
Förekomster:	1
Obligatorisk:	Ja
Exempel:	<code><ledningsratt>Lr</ledningsratt></code>
Element:	lopnummer
Beskrivning:	Löpnummer
Datatyp:	Numerisk (heltal)
Domän:	-
Förekomster:	1
Obligatorisk:	Nej
Exempel:	<code><lopnummer>1</lopnummer></code>
Element:	planlage
Beskrivning:	Lägesnoggrannhet i plan i meter, tillåtna värden 0 - 50
Datatyp:	Numerisk (decimal)
Domän:	-
Förekomster:	1
Obligatorisk:	Nej
Exempel:	<code><planlage>0.01</planlage></code>
Element:	servitut
Beskrivning:	Servitut
Datatyp:	Text
Domän:	-
Förekomster:	1
Obligatorisk:	Ja
Exempel:	<code><servitut>Serv</servitut></code>

Elements tillhörighet till objekt

Element	Ledningsratt	Gemensamhetsanlaggning
aktbeteckning	X	
block_enhet		X
fastighetsnyckel		X
ledningsratt	X	
lopnummer	X	
planlage	X	X
servitut		

Element	Officialnyttjanderatter	Officialservitut
aktbeteckning	X	X
block_enhet		
fastighetsnyckel		
ledningsratt		
lopnummer	X	X
planlage	X	X
servitut	X	X

Exempel:

```

<Rattigheter tema="Rättigheter" gml:id="ID">
  <Ledningsratt objekt="Ledningsrätt">
    <aktbeteckning>34A</aktbeteckning>
    <ledningsratt>GH14</ledningsratt>
    <planlage>0.01</planlage>
    ...
  </Ledningsratt>
</Rattigheter>

```

2012-09-18

Element till tema Stomnat

Element: hojdlage
 Beskrivning: Lägesnoggrannhet i höjd i meter, tillåtna värden 0 - 10
 Datatyp: Numerisk (decimal)
 Domän: -
 Förekomster: 1
 Obligatorisk: Nej
 Exempel: <hojdlage>0.05</hojdlage>

Element: hojdmarkering
 Beskrivning: Höjdmarkering
 Datatyp: Text
 Domän: bb bult i berg
 db dubb i berg
 dbtg dubb i betong
 dh dubb i hus
 dm dubb i mur
 dv dubb i vägg
 gpla gjuten platta aluminium
 hb hål i berg
 hs hål i sten
 rb rör i berg
 rbtgd rör i betong under däcksel
 rfd dubb i berg
 rgj rör i gjutning
 rm rör i mark
 rmd rör i mark däcksel
 rs rör i sten
 sa stålspek i asfalt
 sdb ståldubb i berg
 Förekomster: 0-1
 Obligatorisk: Nej
 Exempel: <hojdmarkering>bb</hojdmarkering>

Element: planlage
 Beskrivning: Lägesnoggrannhet i plan i meter
 Datatyp: Numerisk (decimal)
 Domän: -
 Förekomster: 1
 Obligatorisk: Ja
 Exempel: <planlage>0.01</planlage>

Element: punktnamn
 Beskrivning: Punktnamn
 Datatyp: Text
 Domän: -
 Förekomster: 1
 Obligatorisk: Ja
 Exempel: <punktnamn>FIX01</punktnamn>

Elements tillhörighet till objekt

Element	Hojd	Plan_hojd
hojdlage	X	X
hojdmarkering		X
planlage	X	X
punktnamn	X	

Exempel:

```
<Stomnat tema="Stomnät" gml:id="ID">
  <Hojd objekt="Höjdpunkt">
    <planlage>0.01</planlage>
    <punktnamn>HH1</punktnamn>
    ..
  </Hojd>
</Stomnat>
```

Element till tema Teknisk_anlaggning

Element: hojdlage
 Beskrivning: Lägesnoggrannhet i höjd i meter, tillåtna värden 0 - 10
 Datatyp: Numerisk (decimal)
 Domän: -
 Förekomster: 0-1
 Obligatorisk: Nej
 Exempel: `<hojdlage>0.05</hojdlage>`

Element: planlage
 Beskrivning: Lägesnoggrannhet i plan i meter
 Datatyp: Numerisk (decimal)
 Domän: -
 Förekomster: 1
 Obligatorisk: Ja
 Exempel: `<planlage>0.01</planlage>`

Elements tillhörighet till objekt

Element	Belysningsstolpe	Kopplingskap	Ledningsbrunn
hojdlage	X	X	X
planlage	X	X	X

Element	Luftledning	Teknikstolpe
hojdlage	X	X
planlage	X	X

Exempel:

```
<Teknisk_anlaggning tema="Teknisk anläggning" gml:id="ID">
  <Belysningsstolpe objekt="Belysningsstolpe">
    <planlage>0.01</planlage>
    ...
  </Belysningsstolpe>
</Teknisk_anlaggning>
```

Element till tema Vegetation

Element: beskrivning
 Beskrivning: Beskrivning
 Datatyp: Text
 Domän: -
 Förekomster: 1
 Obligatorisk: Nej
 Exempel: `<beskrivning>Vegetationstext</beskrivning>`

Element: hojdlage
 Beskrivning: Lägesnoggrannhet i höjd i meter, tillåtna värden 0 – 10
 Datatyp: Numerisk (decimal)
 Domän: -
 Förekomster: 1
 Obligatorisk: Nej
 Exempel: `<hojdlage>0.05</hojdlage>`

Element: planlage
 Beskrivning: Lägesnoggrannhet i plan i meter
 Datatyp: Numerisk (decimal)
 Domän: -
 Förekomster: 1
 Obligatorisk: Ja
 Exempel: `<planlage>0.01</planlage>`

Elements tillhörighet till objekt

Element	Agoslagsgrans	Hack	Plantering	Trad	Vegetation_ospecificierat
beskrivning					X
hojdlage	X	X	X	X	X
planlage	X	X	X	X	X

Exempel:

```
<Vegetation tema="Vegetation" gml:id="ID">
  <Agoslagsgrans objekt="Ägoslagsgräns">
    <planlage>0.01</planlage>
    ...
  </Agoslagsgrans>
</Vegetation>
```